

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 27.1.2011
COM(2011) 20 galīgā redakcija

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

**Perspektīvā: funkcionālāks pakalpojumu vienotais tirgus — pamatojoties uz
rezultātiem, kas gūti Pakalpojumu direktīvā paredzētajā savstarpējās izvērtēšanas
procesā**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2011) 102 galīgā redakcija}

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

Perspektīvā: funkcionālāks pakalpojumu vienotais tirgus — pamatojoties uz rezultātiem, kas gūti Pakalpojumu direktīvā paredzētajā savstarpējās izvērtēšanas procesā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

Pakalpojumi ir ES ekonomikas dzinējspēks. Kopumā 9 no 10 jaunām darbavietām tiek radītas tieši šajā nozarē. Tālab funkcionāls un patiesi integrēts pakalpojumu vienotais tirgus ir galvenais rīks, lai veidotu Eiropā tik ļoti nepieciešamo izaugsmi, darbavietas un inovāciju, kā arī lai sekmētu Eiropas konkurētspēju vispasaules arēnā. Strukturālās reformas, kas nepieciešamas reāla pakalpojumu vienotā tirgus izveidei, veido arī stratēģijas „Eiropa 2020”¹ būtību, kurā ir skaidri norādīts, ka „*pamatojoties uz Pakalpojumu direktīvu, ir jāizveido atvērts pakalpojumu vienotais tirgus*”. Nesen pieņemtajā Komisijas paziņojumā „Ceļā uz aktu par vienoto tirgu”² tika uzsvērtā vajadzība vēl lielākā mērā padziļināt pakalpojumu vienoto tirgu un visu rīcību pamatot uz Pakalpojumu direktīvā³ paredzēto „savstarpējās izvērtēšanas” procesu.

Šajā paziņojumā Komisija izklāsta svarīgākos „savstarpējās izvērtēšanas” rezultātus un uz to pamata veido pāreju uz jaunu vienotā pakalpojumu tirgus izveides posmu, kurā turpmāki pasākumi konsolidē un papildina Pakalpojumu direktīvas nodrošinātās priekšrocības. Līdztekus šim paziņojumam ir sagatavots Komisijas dienestu darba dokuments, kurā sīkāk aprakstīts „savstarpējās izvērtēšanas” procesā veiktais darbs un pirmie rezultāti, kas gūti to leģislatīvo reformu īstenošanā, kuras dalībvalstis pieņēma Pakalpojumu direktīvas izpildes nolūkā.

1. PAKALPOJUMI — ES EKONOMIKAS DZINĒJSPĒKS

Tāda pakalpojumu vienotā tirgus izveide, kas radītu telpu bez iekšējām robežām, kurā būtu nodrošināta brīva pakalpojumu aprīte, ir bijis **viens no Eiropas vispārējā redzējuma stūrakmeņiem** jau kopš tā pirmsākumiem. Kad radās šī iecere, proti, pakalpojumu vienotais tirgus, tas netika uzskatīts par mērķi, bet gan par līdzekli; un tā tam vajadzētu būt arī tagad. Vienotais tirgus ir **līdzeklis, lai uzlabotu Eiropas uzņēmumu un iedzīvotāju ikdienu un labklājību**. Tā piedāvātais milzīgais potenciāls mums ir jāizmanto kā katalizators, lai veidotu ilgtspējīgu izaugsmi un darbavietas, paplašinātu patērētājiem sniegtās izvēles iespējas un pavērtu jaunas iespējas uzņēmumiem.

¹ Komisijas paziņojums „Eiropa 2020. Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei”, COM(2010) 2020, galīgā redakcija.

² „Ceļā uz aktu par vienoto tirgu. Par augsti konkurētspējīgu tirgu sociālo ekonomiku,” COM(2010) 608 galīgā redakcija.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīva 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū. OV L 376/36, 27.12.2006., 36. lpp.

Funkcionāls pakalpojumu vienotais tirgus ir īpaši steidzami vajadzīgs, ņemot vērā pašreizējos ekonomikas krīzes apstākļus. Pašlaik pakalpojumi ir **galvenais ES ekonomikas dzinējspēks**, un ekonomiskajā darbībā pēdējo desmitgažu laikā ir vērojama noslieksšanās uz zinābintensīviem pakalpojumiem. Pakalpojumi veido vairāk nekā **divas trešdaļas ES IKP** un nodarbinātības, un pēdējo gadu laikā šī nozare ir nodrošinājusi **visas neto darbavietas**. Turklāt aptuveni 75 % pakalpojumu tirdzniecības ir saistīta ar pakalpojumu sniegšanu citām uzņēmējdarbības jomām gandrīz visos pārējos Eiropas ekonomikas sektoros, jo īpaši **rūpniecības sektorā**. Tādējādi integrētākiem un funkcionālākiem pakalpojumu tirgiem vajadzētu sekmēt ES ekonomikas konkurētspēju kopumā.

Tomēr pakalpojumu vienotais tirgus **nav vēl atraisījis visu savu potenciālu**. Pakalpojumi joprojām veido tikai aptuveni vienu piektdaļu no ES kopējās tirdzniecības starp dalībvalstīm, bet šī daļa ir pārāk neliela salīdzinājumā ar pakalpojumu īpatsvaru ekonomikā (pat rēķinoties ar to, ka daži pakalpojumi pēc būtības ir mazāk tirdznieciski un/vai to nozīme izpaužas vietējā mērogā). Dinamikas trūkums pakalpojumu tirdzniecībā starp ES dalībvalstīm jo īpaši uzskatāmi redzams, ja to aplūko saistībā ar ES pakalpojumu tirdzniecības vispārējo apjomu. Kopš 2004. gada **pakalpojumu tirdzniecība starp ES un pārējo pasauli ir augusi ātrāk nekā vienotajā tirgū**. Pašlaik tikai aptuveni 8 % Eiropas MVU veic uzņēmējdarbību citās dalībvalstīs. Tāpēc izaugsmei tik ļoti nepieciešamā inovācija nereti norisinās vienas valsts robežās un nereti neizveido nepieciešamo kritisko masu. Tas savukārt rada ierobežojumus attiecībā uz pakalpojumu izmantotājiem piedāvāto izvēli, kā arī Eiropas inovāciju potenciālam. Turklāt virknē pakalpojumu nozaru produktivitātes pieaugums ir bijis lēns, kas daļēji ir bijis skaidrojams ar zemo konkurences intensitāti, kurai joprojām jāaskaras ar nepamatotiem šķēršļiem vienotā tirgus darbībā.

Rezumējot iepriekš izklāstīto, **ES ekonomikai steidzami ir vajadzīgs integrētāks, padziļināts pakalpojumu vienotais tirgus**. Tas jo īpaši nepieciešams, lai uzņēmumi — gan pakalpojumu, gan rūpniecības uzņēmumi — varētu attīstīties, veidot vairāk darbavietu un nostiprināt savas pozīcijas vispasaules mērogā. Šāds vienotais tirgus ir arī priekšnosacījums, lai ES ekonomiku ievirzītu atveseļošanās gultnē. Uzlabojot izaugsmi pakalpojumu nozarē, izdotos sekmēt ES ekonomikas strukturālās pārmaiņas un līdzsvarot citos sektoros nodarbinātības ziņā īstenotos pielāgojumus.

Pakalpojumu direktīvas pieņemšana un attiecīgi tās īstenošana **ir bijis pagrieziena punkts** virzībā uz pakalpojumu vienotā tirgus uzlabotu darbību. Pieņemot un īstenojot šo direktīvu, ir likvidēti nepamatoti šķēršļi, vienkāršots regulatīvais satvars un sniegts ieguldījums publiskās pārvaldes modernizācijā. Tomēr **vēl ir daudz darāmā**. Nesen pieņemtajā „Aktā par vienoto tirgu” apstiprinājās, cik liela ir pakalpojumu vienotā tirgus nozīme un cik svarīgi ir to pilnveidot. Par izejas punktu pieņemot rezultātus, kuri gūti Pakalpojumu direktīvā paredzētajā „savstarpējās izvērtēšanas” procesā, **šajā paziņojumā ir izklāstīta vērienīga darba programma, kuru īstenojot, mēs pietuvotos šim izvirzītajam mērķim**. Šis paziņojums papildina un pastiprina citus ES līmenī īstenotus centienus pakalpojumu tirgu darbības uzlabošanai, jo īpaši turpmākos pasākumus mazumtirdzniecības tirgus uzraudzības⁴ ietvaros,

⁴ Sk. „Tirgus uzraudzība tirdzniecības un izplatīšanas nozarē. Par efektīvāku un godīgāku tirdzniecības un izplatīšanas iekšējo tirgu līdz 2020. gadam”, COM(2010) 355 galīgā redakcija.

stratēģijas „Eiropa 2020” pamatiniciatīvu „Digitālā programma Eiropai”⁵, kā arī gaidāmās iniciatīvas, lai stimulētu sekmīgāk funkcionējošu e-tirdzniecības vienoto tirgu⁶.

⁵ Komisijas paziņojums „Eiropa 2020. Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei”, COM(2010) 2020.

⁶ Sabiedriskā apspriešana, kas norisinājās 2010. gada augustā, par elektroniskās tirdzniecības nākotni iekšējā tirgū un par Elektroniskās tirdzniecības direktīvas (2000/31/EK) īstenošanu.

2. PAKALPOJUMU DIREKTĪVA — BŪTISKS PROGRESS VIRZĪBĀ UZ FUNKCIONĀLĀKU PAKALPOJUMU VIENOTO TIRGU

Pakalpojumi ir ārkārtīgi **daudzveidīgas un nereti vien kompleksas darbības**. Tādi paši ir arī dalībvalstu ieviestie noteikumi pakalpojumu jomā un šķēršļi, ar kuriem var nākties saskarties pakalpojumu sniedzējiem un to saņēmējiem, cenšoties izmantot vienotā tirgus sniegtos labumus. **Šķēršļi, kas veidojas pakalpojumu jomā, ir lielāki**, nekā tas ir preču gadījumā; iemesls tam ir pakalpojumu materiāli nedefinējamā daba, pakalpojumu sniedzēja tehnisko zināšanu svarīgums, attiecīga aprīkojuma izmantošana pāri robežām u. c. Šie šķēršļi ir lielāki MVU un jo īpaši mikrouzņēmumiem (95 % visu pakalpojumu sniedzēju ES), nevis lielajiem uzņēmumiem. Daudziem no šiem **šķēršļiem ir pārnozaru raksturs**, t. i., tie ir raksturīgi visdažādākajiem pakalpojumiem visos pakalpojumu sniedzēja darbības posmos. Turklāt **tiem ir kopīgas iezīmes**, piemēram, tas, ka tie nereti rodas no administratīvā sloga, ar pārrobežu darbību saistītās juridiskās nenoteiktības un no tā, ka starp dalībvalstīm nav savstarpējas uzticēšanās⁷.

Šajā kontekstā **Eiropas Parlaments un Padome 2006. gadā pieņēma Pakalpojumu direktīvu** — horizontālu vienotā tirgus instrumentu, kas attiecas uz visdažādākajām pakalpojumu sniegšanas darbībām, kas veido aptuveni 40 % ES IKP un nodarbinātības. Direktīva bija pilnībā jāīsteno līdz 2009. gada beigām. Lai ievērotu direktīvā paredzēto trīs gadu īstenošanas laikposmu, bija nepieciešami iepriekš nepieredzēti centieni no visa līmeņa valsts pārvaldes struktūru puses, spēcīgs politisks atbalsts, tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes atbalsts.

Lai gan dažās dalībvalstīs ar minētās direktīvas īstenošanu saistītie pasākumi vēl nav galīgi pabeigti, tomēr **īstenošanas centienos** sasniegtie rezultāti ir **svarīgs solis uz priekšu** attiecībā uz šķēršļu novēršanu un tiesību aktu modernizēšanu/vienkāršošanu. Ir atcelti simtiem diskriminējošu, nepamatotu un neproporcionālu prasību, kas noteiktas dažādās ES dalībvalstīs tādās svarīgās pakalpojumu nozarēs kā mazumtirdzniecība, reglamentēto profesiju pakalpojumi, būvniecības nozare, tūrisma nozare un uzņēmumiem sniegto pakalpojumu nozare. Šādi regulējuma uzlabojumi ir panākti, pieņemot vairāk nekā 1000 īstenošanas tiesību aktus, no kuriem daži bija visaptveroši tiesību akti, kuri paredzēja dučiem izmaiņu dažādos tiesību aktu segmentos. Lai izvairītos no jaunu šķēršļu veidošanās nākotnē, daudzas dalībvalstis ir izveidojušas specifiskus mehānismus, tādus kā iekšējie noteikumi par pienākumu ziņot, vadlīnijas turpmākiem tiesību aktiem vai tā sauktās „iekšējā tirgus” pārbaudes, veicot jaunu prasību ietekmes novērtējumu. Visbeidzot, valsts tiesību aktos ir ieviestas klauzulas, ar kurām vienkāršo tādu pakalpojumu brīvu apriti, kurus sniedz citā dalībvalstī reģistrēts pakalpojumu sniedzējs. Ja šos noteikumus pareizi īsteno, tie būtiskā mērā uzlabos pakalpojumu vienotā tirgus darbību⁸. Ir svarīgi uzsvērt, ka **direktīvas pilnīgu potenciālu** izdosies atraisīt tikai tad, kad **visas dalībvalstis būs pabeigušas visas** tās īstenošanai **nepieciešamās izmaiņas likumdošanā**. Tas jo īpaši ir izteikti to dalībvalstu gadījumā, kas direktīvas īstenošanai ir pieņēmušas horizontālos pamata aktus, bet nav mainījušas (vai arī to izdarījušas nepietiekamā mērā) jau spēkā esošos tiesību aktus specifiskās nozarēs, lai tajās likvidētu nepamatotus šķēršļus.

⁷ Lai iepazītos ar pilnu šīs analīzes tekstu, sk. 2002. gada Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam par stāvokli pakalpojumu iekšējā tirgū, COM(2002) 441 galīgā redakcija, 30.7.2002.

⁸ Sk. šā paziņojuma pielikumā ietverto pārskatu par dalībvalstīs pieņemtajām izmaiņām tiesību aktos un par pakalpojumu nozarēm, kuras no tām gūtu lielāko labumu.

Izmaiņas esošajos tiesību aktos ir tikai viena no direktīvas īstenošanas procesa norisēm. Ir jau ieguldīti un vēl turpinās centieni publiskās pārvaldes modernizācijai jo īpaši saistībā ar **„vienotu kontaktpunktu”** izveidi — e-pārvaldes portāliem, kas tagad jau darbojas vairumā dalībvalstu. Attīstās arī **administratīvās sadarbības** kultūra — lai vienkāršotu pakalpojumu brīvu apriti, tostarp izmantojot iekšējā tirgus informācijas sistēmu. Tomēr arī šajā gadījumā jau ieguldītie centieni ir jāturpina, lai nodrošinātu, ka direktīvas īstenošanas rezultāti reāli materializējas.

Kopumā atbilstoši piesardzīgām aplēsēm Pakalpojumu direktīvas īstenošana var veidot ekonomiskos ieguvumus līdz pat **140 miljardu euro** apmērā, **kas atbilst attiecīgi līdz 1,5 % no ES IKP izaugsmes**⁹. Šajās aplēsēs nav ņemta vērā administratīvās un regulatīvās vienkāršošanas procesu ietekme atsevišķu valstu mērogā, kas arī var būt ļoti nozīmīga.

Pakalpojumu direktīvas nozīme pakalpojumu vienotā tirgus pilnveidē neaprobežojas ar iepriekš izklāstīto. Proti, direktīva paredz tādu mehānismu un rīku kopumu, kas dara iespējamu turpmāku progresu arī pēc direktīvā noteikto pasākumu īstenošanas. Īpaši ietekmīgs rīks ir direktīvā paredzētais **savstarpējās izvērtēšanas process**, ko 2010. gada laikā uzsāka dalībvalstis un Komisija. **Šajā paziņojumā izklāstīti svarīgākie secinājumi**, un uz to pamata ieskicēts **to pasākumu kopums, kurus īstenojot izdotos padziļināt pakalpojumu vienoto tirgu** un to sekmīgāk pielāgot ES iedzīvotāju un uzņēmumu vajadzībām. Šā paziņojuma pamatā ir dalībvalstu un Komisijas apspriežu rezultāti un svarīgākie secinājumi, kā arī izvērstās sabiedriskās apspriešanas noslēgumā izdarītie secinājumi.

3. SAVSTARPĒJĀS IZVĒRTĒŠANAS PROCESS — SVARĪGS RĪKS PAKALPOJUMU VIENOTĀ TIRGUS STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMAM

„Savstarpējās izvērtēšanas” process ir pašā Pakalpojumu direktīvā paredzēta inovatīva, uz konkrētiem faktiem pamatota **„profesionālapskate”**. Lai gan visu ES direktīvu īstenošanas gadījumā šāds mehānisms netiek pieņemts un nav vajadzīgs, Pakalpojumu direktīvas specifikas dēļ tas bija vajadzīgs. Pirmkārt, tā kā direktīvas darbības joma ir tik plaša, dalībvalstīm bija jāveic **sistemātisks un visaptverošs spēkā esošo tiesību aktu izvērtējums**. Otrkārt, ar direktīvu dalībvalstīm tiek uzlikts pienākums **izvērtēt vairākas juridiskās prasības, kuras parasti izvirza pakalpojumu sniedzējiem**: prasības attiecībā uz to reģistrēšanu (tādas kā atļaujas piešķiršanas režīmi, teritoriālie ierobežojumi vai kapitāla īpašumtiesību ierobežojumi) un prasības attiecībā uz pakalpojumu pārrobežu sniegšanu (piemēram, reģistrāciju, paziņošanu vai apdrošināšanas saistībām). Dalībvalstīm bija jāpārskata un atkārtoti jāizvērtē šīs prasības, ņemot vērā atsevišķus Pakalpojumu direktīvā izklāstītus kritērijus, lai pārliecinātos, vai tās būtu saglabājamās, grozāmas vai atceļamas.

Ņemot vērā šo uzdevumu vērienu un sarežģīto dabu, **informācijas un pieredzes apmaiņa un „savstarpējās izvērtēšanas” procesa ietvaros īstenotā „profesionālapskate” bija priekšnosacījumi**, lai visām dalībvalstīm sniegtu iestrādes, kas nepieciešamas sekmīgai šā tik ļoti vērienīgā tiesību akta īstenošanai. Ir vērts atzīmēt, ka ir atsevišķi ar īstenošanu saistīti jautājumi, tādi kā vienoto kontaktpunktu izveide, kas šajā procesā netika aplūkoti.

2009. gada oktobrī **Konkurētspējas padomes augsta līmeņa grupā Komisija un dalībvalstis vienojās par metodēm**, kas izmantojamas, īstenojot šo vērienīgo procesu, kurā

⁹ „ES Pakalpojumu direktīvas paredzamais ekonomiskais izdevīgums” [*Expected economic benefits of the European Services Directive*], Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis (CPB), 2007. gada novembris.

piedalās 30 valstis¹⁰ un kas attiecas uz gandrīz 35 000 prasību. **Darbs aizsākās 2010. gadā**, kad laika posmā no janvāra līdz martam dalībvalstis tikās atsevišķās grupās („**klasteros**”) katrā pa piecām valstīm, lai apspriestu situāciju šajās atsevišķajās valstīs un sagatavotos turpmākām apspriedēm. Darbs turpinājās no marta līdz oktobrim ar „**plenārsēdēm**”, kurās tika aplūkotas atsevišķas prasības un galvenās pakalpojumu nozares, uz kurām attiecas direktīva¹¹. Ieinteresētās aprindas tika aicinātas paust savu viedokli **sabiedriskā apspriešanā**, kas norisinājās no 2010. gada jūnija līdz septembra vidum.

4. SVARĪGĀKIE SAVSTARPĒJĀS IZVĒRTĒŠANAS REZULTĀTĀ IZDARĪTIE SLĒDZIENI

4.1. Kas sasniegts?

Vispārējais „savstarpējās izvērtēšanas” procesa novērtējums ir ļoti pozitīvs. Starp dalībvalstīm iedibinātais **strukturētais dialogs** ir ieviesis **pārskatāmību** attiecībā uz Pakalpojumu direktīvas ieviešanas rezultātiem un palīdzējis identificēt un sekmēt **labu regulatīvo praksi**. Diskusijas ir arī palīdzējušas pilnveidot **dialogu**. Visa procesa norises laikā ir nodibināts vairāk kontaktu un informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm ir kļuvusi intensīvāka (no divpusējām darba grupām un minētajiem „klasteriem” līdz lielākām grupām), kas savukārt ir bijis priekšnosacījums šā procesa pozitīvajiem rezultātiem.

Savstarpējās izvērtēšanas process ir arī ļāvis izveidot **visaptverošu ainu par stāvokli ļoti lielā pakalpojumu vienotā tirgus daļā**. Šī ir pirmā reize, kad dalībvalstis un Komisija kopīgi veica tik padziļinātu un pamatīgu to valsts noteikumu izvērtējumu, kas ietekmē pakalpojumu sniegšanas darbības. Šis izvērtējums attiecās uz valsts, reģiona un vietēja mēroga noteikumiem, kā arī noteikumiem, ko izvirza ar profesionālās asociācijas, kurām ir regulatīvas pilnvaras. Šajā ziņā savstarpējās izvērtēšanas procesam **dalībvalstīs** ir bijusi bezprecedenta „**vienotā tirgus ietekme**”, tā kā visos valsts administrācijas līmeņos tika pausts aicinājums no vienotā tirgus perspektīvas kritiski izvērtēt ieviestos noteikumus, kā arī tos, kas spēkā citās dalībvalstīs.

Visbeidzot, šis process ir apliecinājis savu lietderību, ka tas kalpo kā svarīgs rīks, lai identificētu **atlikušos šķēršļus** vienotajam tirgum un lai veidotu pamatu **politiskajai rīcībai nākotnē** pakalpojumu nozarē. Visi iepriekš izklāstītie pozitīvie rezultāti bija iespējami, pateicoties **dalībvalstu aktīvai līdzdalībai**, kuras uzņēmās iniciatīvu un aktīvi tajā piedalījās.

4.2. Kas vēl jādara?

Diskusijās ar dalībvalstīm un iesaistīto aprindu pārstāvjiem noskaidrojās, ka **noteiktās pakalpojumu nozarēs vienotais tirgus joprojām ir izstrādes stadijā**, jo īpaši ciktāl tas attiecas uz pakalpojumu pārrobežu sniegšanu.

Šķiet, ka viens no problēmas iemesliem slēpjas tajā, ka daudzi **ES noteikumi, kuri gadu laikā tika pieņemti, lai stimulētu pakalpojumu vienotā tirgus darbību, netiek izmantoti pilnā mērā, un dažkārt to īstenošanā vai piemērošanā ir vērojama nekonsekvence**.

¹⁰ Piedalījās arī trīs EBTA valstis, kas piedalās EEZ līgumā, — Īslande, Lihtenšteina un Norvēģija.

¹¹ Turpmākajām pakalpojumu nozarēm dalībvalstis piešķirā prioritāru nozīmi: būvniecības un ar īpašumu saistīti pakalpojumi, tūrisms un saistīti pakalpojumi, ēdienu un dzērienu pakalpojumi, reglamentēto profesiju pakalpojumi, vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumi, uzņēmumiem sniegtie pakalpojumi un privātie izglītības pakalpojumi. Pakalpojumu direktīvas komiteja par šā apspriežu procesa rezultātiem informēja 2010. gada 15. oktobra sanāksmē.

Pakalpojumiem bieži vien piemēro daudzus un dažādus ES instrumentus. Dažus no šiem instrumentiem piemēro horizontāli, piemēram Pakalpojumu direktīvu vai direktīvu par e-tirdzniecību¹². Savukārt citi instrumenti, tādi kā direktīva par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu¹³, regulē centrālas nozīmes jautājumus, kas skar lielu skaitu pakalpojumu darbību. Ir daudz citu ES instrumentu, kas būtiski ietekmē pakalpojumu nozari, piemēram, instrumenti, kas regulē darījumus starp uzņēmumu un patērētāju, vai instrumenti vides aizsardzības jomā. Savstarpējās izvērtēšanas procesā noskaidrojās, ka dažkārt trūkst skaidrības attiecībā uz šo instrumentu savstarpējo mijiedarbību. Pie tam dažkārt šķiet, ka, īstenojot/piemērojot šos instrumentus valsts līmenī, netiek pietiekama mērā ņemta vērā vienotā tirgus faktiskā darbība. Praksē šo apsvērumu rezultātā rodas neskaidrības attiecībā uz to, kuri noteikumi ir piemērojami, jo īpaši, ja runa ir par pakalpojumu pārrobežu sniegšanu, tādējādi kaitējot MVU iespējai un vēlmei veikt pārrobežu darbību.

Savstarpējās izvērtēšanas procesā arī noskaidrojās, ka pārējie sarežģījumi rodas no tā, ka dalībvalstis ļoti plaši izmanto tām atvēlēto iespēju — **konkrētas pakalpojumu darbības rezervēt konkrētiem pakalpojumu sniedzējiem**. ES ir 800 dažādi darbību veidi, kurus vienā vai vairākās dalībvalstīs uzskata par reglamentētām profesijām un kuras rezervē sniedzējiem ar specifisku kvalifikāciju. Lai gan atsevišķos gadījumos šādu praksi pamato pieņemami politiski iemesli (piemēram, attiecīgu nodrošināmo darbību sarežģītība vai šādu darbību ietekme uz patērētāju drošību un aizsardzību), tomēr citos gadījumos šāda pamatojuma nav. Daudzas darbības ir reglamentētas tikai dažās dalībvalstīs, bet vairāk nekā 25 % darbību ir reglamentētas tikai vienā dalībvalstī (piemēram, kā tas ir fotogrāfu, bārmeņu, korsešu šuvēju vai istabeņu gadījumā). Šo aspektu dalībvalstis visbiežāk min kā iemeslu, kas rada šķēršļus vienotā tirgus darbībai, jo īpaši saistībā ar pakalpojumu pārrobežu sniegšanu, proti, ja tas notiek starp dalībvalstīm, no kurām vienā attiecīgā darbība ir reglamentēta, bet otrā — nav (piemēram, pašnodarbinātam fotogrāfam var nebūt iespējams fotografēt kādā uzņēmumā sarīkotu notikumu dalībvalstī, kurā šī darbība ir rezervēta personām ar specifisku fotogrāfa profesionālo kvalifikāciju, ja vien šī persona neiesniedz apliecinājumu par vismaz divu gadu iepriekšēju profesionālu pieredzi). Dalībvalstis arī uzsvēra, ka dažās nozarēs (piemēram, būvniecības nozarē), viņuprāt, ir liels skaits reglamentētu „specializāciju”, kā pamatotība ir apstrīdama, jo tas rada tirgus fragmentāciju ar ļoti augstām izmaksām un šķēršļus kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai (piemēram, persona ar „elektrotehniķa” kvalifikāciju saskaras ar grūtībām, vēlēdamies sniegt pakalpojumus citā dalībvalstī, kur atsevišķas no elektrotehniķa veiktajām darbībām ir rezervētas citai reglamentētai profesijai, teiksim „elektroiekārtu montētājiem”).

Apspriežu laikā savstarpējās izvērtēšanas procesa ietvaros aktualizējās arī jautājumi saistībā ar **prasībām par juridisko formu** (proti, ierobežojumi attiecībā uz juridisko formu, kas pieejama uzņēmējiem, kuri vēlas uzsākt konkrēta veida darbības; piemēram: amatniecības pakalpojumu sniedzēji nedrīkst būt sabiedrība ar ierobežotu atbildību) un **prasībām attiecībā uz kapitāla īpašumtiesībām** (proti, noteikums, ka ir nepieciešama specifiska kvalifikācija, lai personai varētu piederēt kapitāla daļa uzņēmumos, kas nodarbojas ar konkrētu pakalpojumu sniegšanu; piemēram, noteikums, ka personai, kas vēlas iegādāties kapitāla daļu uzņēmumā, kas piedāvā nodokļu konsultāciju pakalpojumus, ir jābūt nodokļa konsultanta kvalifikācijai). Lai gan dažām šīm prasībām ir pieņemams politisks pamatojums (piemēram, nodrošināt

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīva 2000/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (OV L 178, 17.7.2000., 1. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 7. septembra Direktīva 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.).

pakalpojuma sniedzēja neatkarību vai personisku iesaistīšanos), tās tomēr rada šķēršļus pakalpojumu vienotā tirgus darbībai. Neraugoties uz progresu, kas sasniegts, īstenojot Pakalpojumu direktīvu, joprojām ir vērojami būtiski trūkumi. Tāpēc savstarpējās izvērtēšanas laikā tika aktīvi apspriests, cik pamatoti un/vai proporcionāli ir atsevišķi noteikumi. Attiecībā uz pieejamo juridisko formu noteiktie ierobežojumi nereti rada grūtības uzņēmumiem vai profesionāļiem, kas vēlas dibināt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, jo minētie ierobežojumi mazina viņu iespējas izvēlēties vispiemērotāko uzņēmējdarbības formu nodokļu vai finansējuma ziņā. Savukārt, nosakot prasības attiecībā uz kapitāla īpašumtiesībām, var samazināties iespējas iegūt finansējumu un sašaurināties izvēle saistībā ar pieejamo uzņēmējdarbības modeli. Visbeidzot, ja prasības attiecībā uz juridisko formu un kapitāla īpašumtiesībām piemēro pakalpojumu pārrobežu sniegšanai, tam sekas ir īpaši ierobežojošas, piemēram, atsevišķiem pakalpojumu sniedzējiem tiek liegta iespēja piedāvāt savus pakalpojumus pāri robežām tikai un vienīgi tās juridiskās formas dēļ, atbilstoši kurai tie darbojas.

Savstarpējās izvērtēšanas procesā arī apstiprinājās, ka dalībvalstī, kurā pakalpojums tiek sniegts, pārrobežu pakalpojumu sniedzējiem nereti tiek uzlikts **apdrošināšanas pienākums**, neraugoties uz to, ka šis pakalpojumu sniedzējs jau ir pienācīgi apdrošināts savas uzņēmējdarbības reģistrācijas vietā (piemēram, patentu aģentam, kas dodas uz citu dalībvalsti iesniegt patenta aplieci par kādu no saviem pašmāju klientiem, ir jāizņem jauna apdrošināšanas polise pat tad, ja risks attiecībā uz šo klientu jau ir apdrošināts). Ir ļoti daudz gadījumu, kad jāizvērtē, cik pamatots un samērīgs ir šāds noteiktais apdrošināšanas pienākums, ņemot vērā Pakalpojumu direktīvas noteikumus. Ja šāda prasība ir pamatota, pakalpojumu sniedzējiem nākas saskarties ar gluži praktisku problēmu: šķiet, ka iegūt apdrošināšanu par pārrobežu pakalpojumu sniegšanas darbībām ir sarežģīti (attiecīgajā tirgū konkrētā apdrošināšana var nebūt viegli pieejama vai arī tās saņemšanai ir noteikti ārkārtīgi apgrūtinājoši nosacījumi). To arī uzsvēra savstarpējās novērtēšanas procesā, norādot, ka šis jautājums rada būtiskus šķēršļus pārrobežu pakalpojumu sniegšanai tādos sektoros kā pakalpojumi uzņēmumiem vai būvniecība.

Visbeidzot, savstarpējās izvērtēšanas procesā apstiprinājās, ka pakalpojumu vienotajam tirgum ir jābūt faktiski konkrētākam, neaizmirstot, ka šo tirgu veido visdažādākie reģionāla un vietēja mēroga noteikumi, kurus vienlaicīgi piemēro Eiropas Savienībā, kas arvien paplašinās un kļūst arvien daudzveidīgāka. **Mums ir nepieciešams dialogs** (ar dalībvalstu pārvaldes struktūrām un starp tām, kā arī starp pārvaldes struktūrām un pakalpojumu sniedzējiem) par jautājumiem, kas veido vienotā tirgus kodolu, tādiem kā pakalpojumu sniegšanas brīvība, **un vairāk pārredzamības**, lai pēc iespējas izvairītos no jaunu šķēršļu veidošanās. Tā kā Savienība ir liela un sarežģīta, kļūst arvien svarīgāk **nodrošināt noteikumu izpildi valstu līmenī**, jo īpaši lai garantētu, ka pakalpojumu sniedzējiem valsts mērogā ir pieejami reāli, ātri un pieņemami tiesību aizsardzības līdzekļi, lai tie varētu izmantot savas vienotā tirgus tiesības.

5. TURPMĀKĀ PERSPEKTĪVA: PASĀKUMI PAKALPOJUMU VIENOTĀ TIRGUS PADZIĻINĀŠANAI

Galvenie savstarpējā izvērtējumā izdarītie slēdzieni liecina par to, ka Komisijai ir jāīsteno turpmāki pasākumi, lai Eiropas ekonomika varētu gūt pilnīgu labumu no pakalpojumu vienotā tirgus potenciāla.

Komisija **prioritārā kārtā** turpinās un pastiprinās individuālu sadarbību ar dalībvalstīm, lai **Pakalpojumu direktīvas transponēšana un īstenošana visās dalībvalstīs noritētu pilnīgi un pareizi**. 2011. gada pirmajā pusgadā Komisija organizēs virkni divpusēju tikšanos ar

dalībvalstīm, kurās daudzas pazīmes liecina par to, ka Pakalpojumu direktīvu tajās piemēro vai nu nepareizi, vai arī nepilnīgi. Vajadzības gadījumā tiks pieņemti oficiāli izpildes nodrošināšanas pasākumi.

Līdztekus minētajam Komisija 2011. gada laikā veiks **pirmo ekonomisko izvērtējumu**, lai pārlicinātos, kā faktiski notiek direktīvas īstenošana un kāda ir tās ietekme uz pakalpojumu tirgu darbību.

Turklāt Komisija uz *acquis* pamata pieņems virkni papildu pasākumu, lai panāktu pakalpojumu vienotā tirgus progresu.

5.1. Pakalpojumu vienotā tirgus „veiktspējas pārbaude”

Komisija kopā ar dalībvalstīm uzsāks pakalpojumu vienotā tirgus **„veiktspējas pārbaudi”**. Šādas pārbaudes nolūks būs izvērtēt situāciju no vienotā tirgus lietotāju perspektīvas, piemēram, šādās situācijās: kāds uzņēmums vēlas atvērt filiāli citā dalībvalstī; pašnodarbināta personas vēlas sniegt pakalpojumus pāri robežām; MVU vai patērētājs vēlas izmantot pakalpojumus, kurus sniedz kāda persona, kuras darbība reģistrēta citā dalībvalstī. Šāda „veiktspējas pārbaude” **izvērtēs, kā tiek piemēroti dažādi ES likumdošanas segmenti un kā tie darbojas reālajā dzīvē.**

Lai „veiktspējas pārbaudes” rezultātā izdotos izveidot reālu un noderīgu pārskatu par pakalpojumu vienotā tirgus darbību, pienācīgā mērā būs jāņem vērā arī citi ES ieviesti instrumenti, ne vien Pakalpojumu direktīva. Turklāt „veiktspējas pārbaude” jāveic nevis abstraktā veidā, bet pamatojoties uz konkrētiem sektoriem un konkrētām darbībām (praktisku situāciju analīze), kas uzskatāmi parādītu, kāda ir vienotā tirgus darbība un kuras jomas joprojām ir problemātiskas. Saskaņā ar šo ieceri ir paredzēts definēt praktisku scenāriju kopumu tajās nozarēs, kur uzņēmumi un iedzīvotāji visbiežāk ir spiesti saskarties ar problēmām, kas izriet no vienotā tirgus nepilnīgas darbības, un starp sektoriem noteikt prioritātes, balstoties uz to nodarbinātības un izaugsmes potenciālu. Tomēr tas nekādā gadījumā nenožīmē, ka veiktspējas pārbaudes rezultāti būs piesaistoši tikai attiecīgajiem sektoriem. Tā kā pakalpojumu nozarē esošajiem šķēršļiem un ieviestajiem likumdošanas instrumentiem ir pārnozaru raksturs, „veiktspējas pārbaude” būs ļoti derīga, lai identificētu horizontālus problēmjautājumus. Izejot no savstarpējās izvērtēšanas procesa slēdzieniem, šķiet, ka labi potenciālie kandidāti „veiktspējas pārbaudei” varētu būt būvniecības nozare, tūrisma nozare un uzņēmumiem sniegto pakalpojumu nozare. Operatīvā izteiksmē „veiktspējas pārbaudei” vajadzētu satvināt dažādu Komisijas dienestu darbu un attiecīgos dalībvalstu pārvaldes iestāžu departamentus. Minētās struktūras sadarbosies, lai izvērtētu grūtības, ar kurām ir nācies saskarties centienos valsts mērogā piemērot ES instrumentus, kā arī šo grūtību iemeslus un iespējamās risinājumus. Analīzei tiks pievienoti arī piemēri par konkrētu nozaru darbību praksē¹⁴ un iesaistīto aprindu pārstāvju apsvērumi.

„Veiktspējas pārbaudes” rezultātā vajadzētu izdoties **izdarīt slēdzienus par pakalpojumu vienotā tirgus darbību katrā konkrētā nozarē** un vajadzības gadījumā noteikt, vai ir vajadzīgi citi pasākumi, tostarp arī iejaukšanās ar jaunām likumdošanas iniciatīvām.

Pamatojoties uz dalībvalstu sniegto informāciju par to, kādās konkrētās nozarēs situācija būtu jāaplūko, Komisija 2011. gadā sāks pakalpojumu vienotā tirgus „veiktspējas pārbaudi”. Ir

¹⁴ Piemēram, Eiropas Komisijas Patērētāju tirgus rezultātu apkopojums nodrošina ļoti vērtīgu informāciju par pakalpojumu tirgu darbību praksē, no patērētāju viedokļa raugoties.

plānots šo pārbaudi pabeigt viena gada laikā un tās noslēgumā sagatavot ziņojumu par rezultātiem, kas tiks iesniegts Eiropas Parlamentam un Padomei, un vajadzības gadījumā līdz 2012. gada beigām nākt klajā ar priekšlikumu turpmākiem pasākumiem.

5.2. Mērķtiecīgas darbības, lai novērstu atlikušos regulatīvos šķēršļus, kas nepamatoti aplāpē pakalpojumu vienotā tirgus potenciālu

Savstarpējās izvērtēšanas procesā ir noskaidroti vairāki **specifiski temati**, kuri, šķiet, vienotajā tirgū rada apgrūtinājumu uzņēmumiem un iedzīvotājiem un **kuri būtu jāanalizē sīkāk**. „Veiktspējas pārbaudes” ietvaros būtu jāapspriež, kā šīs grūtības būtu identificējamās un jānovērtē, kādā apmērā tās izpaužas. Līdztekus minētajam Komisija šajos jautājumos ieguldīs īpašu darbu, lai padziļināti izvērtētu situāciju un novērtētu, vai būtu pieņemami konkrēti ES līmeņa pasākumi.

- Komisija sāks izvērtēt jautājumu par **darbības rezervēm**, īpašu uzmanību pievēršot tām jomām, kuru saistība ar nepieciešamo profesionālo kvalifikāciju nodrošina ievirzi turpmākām sarunām. Šim izvērtējumam jānorisinās, ņemot vērā vajadzību uzlabot pakalpojumu tirgu integrētību, lai atbilstoši pakalpojumu saņēmēju pieprasījumam piedāvātu augstas kvalitātes pakalpojumus. Pamatojoties uz šo novērtējumu un „veiktspējas pārbaudē” izdarītajiem slēdzieniem, Komisija 2012. gadā lems par turpmākām konkrētām iniciatīvām.

- Komisija sāks novērtējumu, lai sekmīgāk apzinātu, kā attiecībā uz **kapitāla īpašumtiesībām** un **juridisko formu** noteiktie ierobežojumi ietekmē atsevišķas pakalpojumu nozares, un lai apkopotu faktus par šo noteikumu ekonomisko ietekmi. Pamatojoties uz šo novērtējumu un „veiktspējas pārbaudē” izdarītajiem slēdzieniem, Komisija 2012. gadā lems par turpmākām konkrētām iniciatīvām.

- Grūtības, ar kurām saskaras pārrobežu pakalpojumu sniedzēji un kas izriet no **prasībām attiecībā uz apdrošināšanu**, vispirms ir jāapspriež ar iesaistīto aprindu pārstāvjiem (tostarp apdrošināšanas nozari), lai rastu tām praktiskus risinājumus. Pamatojoties uz šo novērtējumu un „veiktspējas pārbaudē” izdarītajiem slēdzieniem, Komisija 2012. gadā lems par turpmākām konkrētām iniciatīvām.

5.3. Mērķtiecīgi pasākumi, lai pakalpojumu vienotais tirgus kļūtu par taustāmāku realitāti

Lai visās dalībvalstīs **pareizi** un konsekventi piemērotu **pakalpojumu sniegšanas brīvības klauzulu**, kas paredzēta Pakalpojumu direktīvas 16. pantā, Komisija rūpīgi uzraudzīs tās piemērošanu un savus slēdzienus apspriedīs ar visām dalībvalstīm. Šis process var veidoties uz šā attiecīgā dokumenta — Pakalpojumu direktīvas — pamata, kurā jau ir paredzēts, ka Komisija iesniedz ziņojumu par šīs klauzulas piemērošanu. Uzraudzība lielā mērā notiek, apkopojot dalībvalstu un iesaistīto aprindu pārstāvju informāciju un viedokli.

Komisija sagatavos ikgadējo vadlīniju materiālu par to, kā dalībvalstis piemēro pakalpojumu sniegšanas brīvības klauzulu un kā attīstās pakalpojumu pārrobežu sniegšana vienotajā tirgū. Ir paredzams, ka pirmais šāds ikgadējais vadlīniju materiāls tiks publicēts 2011. gada beigās.

Turpmākā perspektīvā raugoties, ir svarīgi **uzlabot pārredzamību, lai izvairītos no jaunu regulatīvo šķēršļu veidošanās**. Pakalpojumu direktīvā jau tagad ir dalībvalstīm noteikts pienākums darīt zināmas jaunas prasības, kas noteiktas attiecībā uz uzņēmējdarbības veikšanu, un tādas prasības, kas ietekmē pakalpojumu brīvu apriti. Šis pienākums ir

nekavējoties jākonsolidē, un ir jāsniedz vadlīnijas dalībvalstu pārvaldes iestādēm par to, kā to izmantot. Attiecīgi, būtu svarīgi izvērtēt, vai ir pamatoti mērķtiecīgi paplašināt tā piemērošanas jomu.

2011. gadā Komisija sadarbosies ar dalībvalstīm, lai konsolidētu Pakalpojumu direktīvā paredzēto ziņojumu sniegšanas sistēmu un lai sniegtu papildu norādījumus valstu pārvaldes struktūrām par šīs sistēmas darbību. Līdz 2012. gada beigām Komisija iesniegs ziņojumu par sistēmas darbību un to, vai ir vajadzīgs mērķtiecīgi paplašināt tās piemērošanas jomu.

Visbeidzot, mums ir **jāpalīdz** pakalpojumu sniedzējiem, jo īpaši **MVU**, **izmantot savas tiesības, ko paredz vienotais tirgus**, lai tādejādi nodrošinātu, ka tiem nav jāatsakās no ieceres apgūt tirgus arī otrpus robežai tikai tāpēc, ka regulatīvie šķēršļi to pārāk apgrūtina. Šajā sakarā *SOLVIT* tīklam jau tagad ir ļoti svarīga nozīme, jo tas sniedz neformālus risinājumus problēmām, ar kurām nākas saskarties valsts iestādēm. Līdztekus šāda veida alternatīvam strīdu izšķiršanas mehānismam ir jāapsver arī iespēja ierosināt pasākumus, lai nodrošinātu vienkārši izmantojamus, ātrus un izmaksu ziņā samērīgus tiesību aizsardzības līdzekļus, kas izmantojami vienotā tirgus tiesību pārkāpumu gadījumā.

Komisija līdz 2012. gada beigām izvērtēs, cik efektīvi ir valstu līmenī pieejami tiesību aizsardzības līdzekļi, kurus var izmantot pakalpojumu sniedzēji gadījumā, ja valsts pārvaldes struktūras pārkāpj viņu tiesības vienotajā tirgū, un lems par to, kas būtu darāms tālāk.

6. SECINĀJUMI

Pakalpojumu direktīvas īstenošana ir būtisks progress virzībā uz funkcionālāku pakalpojumu vienoto tirgu. Tomēr vēl ir daudz darāmā. Pamatojoties uz Pakalpojumu direktīvā paredzēto savstarpējās izvērtēšanas procesu, šajā paziņojumā ir ierosināta virkne pasākumu, kuru galīgais mērķis ir pakalpojumu vienotā tirgus padziļināšana un tā pietuvināšana uzņēmumu un iedzīvotāju vajadzībām. Par to ir jāuzņemas kopīga atbildība, un ierosināto pasākumu sekmīga izdošanās būs atkarīga no visu iesaistīto institūciju un iesaistīto aprindu ieguldījuma.

Turpmākie pasākumi		
Mērķi	Ierosinātie pasākumi	Termiņi
Gādāt par to, lai Pakalpojumu direktīva tiktu īstenota pilnībā un pareizi un lai tas faktiski ļautu atraisīt pakalpojumu iekšējā tirgus pilnīgu potenciālu.	- Iesaistīties divpusējā dialogā ar vairākām dalībvalstīm, kurās ir nepilnības īstenošanas procesā un pieņemt oficiālus izpildes pasākumus. - Sākt pirmo Pakalpojumu direktīvas īstenošanas izvērtējumu.	2011. gada pirmais pusgads 2011. gada beigas
Nodrošināt, lai ES tiesību akti, kuru piemēro attiecībā uz pakalpojumiem, reālajā dzīvē darbotos sekmīgi un sniegtu faktisku ieguldījumu pakalpojumu tirdzniecības sekmēšanā vienotajā tirgū.	- Veikt pakalpojumu vienotā tirgus „veiktspējas pārbaudi”.	2011.–2012. gads
Likvidēt atlikušos šķēršļus pakalpojumu vienotā tirgus darbībā.	- Izvērtēt, kāda ir ietekme dalībvalstu ieviestajiem noteikumiem par atsevišķu darbību rezervēšanu konkrētiem pakalpojumu sniedzējiem ar specifisku kvalifikāciju, un nolemt, vai šajā sakarā būtu vajadzīgas kādas iniciatīvas.	Līdz 2012. gada beigām
Likvidēt atlikušos šķēršļus pakalpojumu vienotā tirgus darbībā.	- Izvērtēt, kāda ietekme veidojas, ja dalībvalstis nosaka ierobežojumus attiecībā uz pakalpojumu sniedzēju juridisko formu un kapitāla īpašumtiesībām, un nolemt, vai šajā sakarā būtu vajadzīgas kādas iniciatīvas.	Līdz 2012. gada beigām
Likvidēt atlikušos šķēršļus pakalpojumu vienotā tirgus darbībā.	- Izvērtēt, ar kādām grūtībām saskaras pakalpojumu sniedzēji sakarā ar apdrošināšanas pienākumu, kuru uzliek pārrobežu	Līdz 2012. gada beigām

	darījumu gadījumā, un nolemt, vai šajā ziņā būtu vajadzīgas kādas iniciatīvas.	
Gādāt par to, lai uzņēmumi un iedzīvotāji, kas vēlas sniegt vai saņemt pārrobežu pakalpojumus, varētu izmantot vienotā tirgus sniegtās priekšrocības.	- Regulāri nodrošināt dalībvalstīm vadlīnijas par to, kā piemērojama Pakalpojumu direktīvā paredzētā pakalpojumu sniegšanas brīvības klauzula.	Līdz 2011. gada beigām un tad ik gadus
Novērst jaunu regulatīvo šķēršļu veidošanos dalībvalstu tiesību aktos attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu.	- Palīdzēt dalībvalstīm, lai tās spētu pildīt Pakalpojumu direktīvā noteikto paziņošanas pienākumu. - Ziņot par Pakalpojumu direktīvā noteiktā paziņošanas pienākuma darbību un par iespēju šā pienākuma darbības jomu paplašināt.	2011. gads Līdz 2012. gada beigām
Nodrošināt, lai pakalpojumu sniedzēji un jo īpaši MVU varētu pilnībā izmantot tiesības, ko tiem garantē vienotais tirgus.	- Izvērtēt, cik efektīvi ir tiesību aizsardzības līdzekļi, kas dalībvalstu līmenī ir pieejami gadījumos, kad valsts pārvaldes struktūras pārkāpj vienotā tirgus tiesības, un ziņot par to, vai šajā jomā būtu vajadzīgas kādas iniciatīvas.	Līdz 2012. gada beigām